

Andrzej Rostocki

Lista rankingowa

Lista książek najlepiej sprzedających się od 15 lipca do 15 sierpnia przygotowana została na podstawie informacji uzyskanych w hurtowniach: Centrum (Warszawa), Kwadro (Wrocław), Liber (Kraków, Bielsko-Biala), Matras (Katowice), Omega (Łódź), Współczesny Światowid (Warszawa, Gdańsk, Poznań, Szczecin). Wszystkim hurtowniom współpracującym z nami serdecznie dziękujemy za udostępnienie wydruków komputerowych wraz z wyczerpującymi komentarzami niezbędnymi do ich interpretacji. Dziękujemy również Księgarni Łódzkiej oraz Księgarni Akademickiej w Łodzi za comiesięczne analizy i omówienia wykorzystywane przy tworzeniu listy bestsellerów.

Literatura piękna obca

1. Mazo de la Roche Bracia Whiteokowie, tłum. Danuta Petsch (KAW, Poznań)

Wielka saga zbliża się ku finałowi, a zainteresowanie czytelników zdaje się ciągle rosnąć. Książka-duch, fizycznie trudno dostępna (zbyt mały nakład?). Przyznam się, że nie bardzo rozumiem – czyżby wydawcy nie zależało na pieniądzach?

2. Antoine de Saint-Exupéry Mały książe, tłum. Jan Szwykowski (Pax, Warszawa)

Piętnaste – bodajże – wydanie poetyckiej baśni czytanej nie tylko przez dzieci, chociaż z myślą o nich napisanej. Jest to książka na zawsze wpisana w wyobraźnię dorosłych, podobnie jak *Kubuś Puchatek*, *Alicja w krainie czarów*, *Piotruś Pan* i saga o Muminkach. A prawie dwadzieścia lat temu Kasia Sobczyk śpiewała smutno: *W maleńkiej róży kochał się...*

3. Umberto Eco Zapiski na pudełku od zapałek, tłum. Adam Szymanowski (Historia i Sztuka, Poznań)

Po licznych konsultacjach i burzliwej dyskusji redakcyjnej zdecydowałem się – na własną odpowiedzialność – zaliczyć tę książkę do literatury pięknej ze względu na szlachetność stylu, błyskotliwość myśli i ogromne poczucie humoru autora. Rzeczywistość pokazana przez Eco prawie niczym się nie różni od tej, której doświadczamy na co dzień. Wydawnictwo należy pochwalić za dodruk książki w twardej okładce z obwolutą, pięknym papierem i niezwykle przystępną ceną. Ostatnie zdanie dedykuje PIW-owi, biorąc pod uwagę cenę *Generała w labiryncie Márqueza*.

4. William Wharton Ptasiek, tłum. Jolanta Kozak (Rebis, Poznań)

Jedną z najbardziej niezwykłych książek ostatniego dwudziestolecia, wydana po raz drugi w Polsce (poprzednio w 1985 roku wydał ją „Czytelnik”) w coraz bardziej znanej „serii z salamandrą”. Wielka powieść o chłopcu, który chciał naprawić naszą ewolucyjną niedoskonałość – brak umiejętności latania – najpierw fizycznie, a potem już tylko w marzeniach. Proza o wielkim, niezwykłym prawie do marzeń, nawet najbardziej niezwykłych czy wręcz śmiesznych. Wszystkie książki Whartona wydane przez Rebis są bestsellerami, dlatego może dziwić mniejsze zainteresowanie *Spóźnionymi Kochankami* (Akapit).

5. Sharon K. Garner W dżungli uczuć (seria: *Janine*), tłum. Mirosława Chmielewska-Dryszel (Marba Crown, Warszawa)

To doskonałe nam znane scenarii brazylijskiej dżungli błyskawicznie rozkwita uczucie Amerykanki Roxany King i doświadczalnego plantatora Christa Swensona. Błyskawicznie, gdyż książka jest króciutka i liczy tylko 103 strony. Już na 27. on się oświadcza, a na 57. ona pojmuje, że go kocha i pożąda. W efekcie na stronie 58. kochają się aż dwa razy bez afrodyzjaków (!). Przeczując inną obyczajowość polskich czytelników biorą ślub i owoc ich miłości – córeczka – rodzi się tylko z grzechem pierworodnym. Oto właści-

wa książka do czytania w czasach wielkiego erotycznego rozpasania.

6. Graham Masterton Dziedzictwo, tłum. Ewa Wojtczak (Rebis, Poznań)

Po uważnej lekturze kilku horrorów tego autora utarłem się wystrzeżać jak ognia powiedzenia „niech to diabli wezmą”. Masterton nawet ze sfer piekielnych czerpie pisarską inspirację (przekończył się poniżej, że nie tylko on). W tej powieści pośrednikiem piekiel i złem wcielonym jest piękne mahoniowe krzesło, które prawie unicestwia rodzinę Richarda Delatoli, miłośnika i handlarza antykami. Jak zwykle u Mastertona można podziwiać wyobraźnię niszczącą normalnego czytelnika, który po lekturze szczerka ze strachu zębami nawet w dzień. Po przeczytaniu tego horroru zauważyłem u siebie „fobię antykrzesłową” i tekst ten piszę – podobnie jak Hemingway – stojąc.

7. David Morell Ostatnia szarża, tłum. Władysław Masiulianis (Amber, Mizar, Warszawa)

Autor sławnego cyklu *Bractwo...* kolejną książką również odniósł sukces. Akcja tej niewielkiej powieści rozgrywa się w czasach dziwnej agonii rewolucji meksykańskiej. W walkach między oddziałami Pancho Villi i amerykańskim korpusem ekspedycyjnym (?) rozwija się przyjaźń żołtodzioba z weteranem wojny domowej – sławnym zwiadowcą. Książka przypomina tragicznie kończący się western. Powieść dla chłopców: dużych i małych.

8. Jadwiga Courth-Mahler Sekretna misja, tłum. Katarzyna Zimmerer (Akapit, Katowice)

Powieść optymistyczna, która kończy się aż dwoma ślubami, co jest zresztą regułą u tej autorki. Podła intrygantka, która zniszczyła wielką miłość barona von Birkenheima, zostaje ukarana, czyli wydziedziczona wraz z córką. W tytułowej „sekretniej misji” występuje córka wielkiej miłości barona – Marii von Platen – przyjmując rolę „prostej” sekretarki.

9. Dean R. Koontz Odwieczny wróg, tłum. Paweł Korombel (Amber, Mizar, Warszawa)

W tej fantastycznej powieści grozy Piekło wysłało przeciw ludzkości swój najnowszy wynalazek zwany zmiennokształtem. Stwór ten spożywa całe miasteczko ludzi w sposób bardzo ekologiczny wydalałac jedynie wodę, która zresztą potem wyparowuje. Z tego względu lektura książki powinna być obowiązkowa dla „wojujących ekologów”.

10. James Jones Wesoły miesiąc maj, tłum. Jan Zieliński (Da Capo, Warszawa)

W scenarii burzliwego paryskiego maja 1968 dokonuje się wnikliwie opisany proces unicestwienia bogatej i szczęśliwej – zdawałoby się – amerykańskiej rodziny Gallagherów przez chuc – współcześnie zwaną pożądaniem. Książka gruba (447 stron), ale czyta się ją z ogromnym zainteresowaniem ucząc się przy okazji nowych erotycznych określeń. Jest to powieść w swoim przesłaniu tak pesymistyczna, że nie są w stanie sprawić radości nawet wyrafinowane sceny miłosnego maltretowania: jednego mężczyzny przez dwie kobiety.

Literatura piękna polska

1. Joanna Chmielewska Florencja córka Diabła (Polski Dom Wydawniczy, Warszawa)

Drugi miesiąc na pierwszym miejscu i ciągle bardzo dobra sprzedaż w hurtowniach, a więc i w księgarniach. Nie może to dziwić, gdyż na rynku jest bardzo mało książek, które wywołują uśmiech u czytelnika. Wskaźniki zdrowotności polskiego społeczeństwa byłyby jeszcze gorsze, gdyby nie humor tej autorki. Zaryzykowałbym nawet tezę, iż polskie kobiety żyją znacznie dłużej niż mężczyźni, gdyż namiętnie czytają powieści Joanny Chmielewskiej.

2. Małgorzata Musierowicz Pulpecja (Signum-Znak, Kraków)

Nie wiem, kto wymyślił, że autorka ta pisze powieści tylko dla dorastających pańienek. Przeczytanie jej najnowszej książki o Patrycji Borejko, dla kragłości kształtów zwanej właśnie Pulpecją, nie doprowadziło u mnie do jakichś wielkich zmian hormonalnych. Proza Małgorzaty Musierowicz jest kulturalna, dowcipna, a jej bohaterowie poruszają się w świecie wyraziście inteligentnym. A to jest już rzadkość. Co najważniejsze jednak, po przeczytaniu książki jest jakby łagodniejszym i mniej zacietrzewionym. Szkoda, że nie umiem już powiedzieć tego po łacinie, jak jej bohaterowie.

3. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska Magia pocałunków (Anagram, Warszawa)

Utrzymana pozycja sprzed miesiąca, i to mimo wakacyjnego czasu. Wypada się tylko cieszyć z tego niezwyklego zainteresowania wielką poetką, tym bardziej że nieźle również sprzedaje się zbiór *Kiedy kocham* (Wydawnictwo S. R., Warszawa).

4. Tadeusz Konwicki Mała apokalipsa (Nowa, Warszawa)

Tym wszystkim, którzy uważają, że można już bezpiecznie pograć się w literackim opisie minionego już, absurdałnego świata, radzę uważnie wsłuchać się w ciszę przed Wielką Apokalipsą, której „zreby” są pracowicie wykonywane na wiecach i w gabinetach niektórych polskich polityków.

5. Małgorzata Musierowicz Kwiat kalafiora (Signum - Znak, Kraków)

Kolejne wznowienie trzeciego tomu sławnej *Jeżycjady* – cyklu powieści dla dziewcząt (?) rozgrywającego się w poznańskiej dzielnicy Jeżyce. Powieść ta uhonorowana została prestiżową międzynarodową nagrodą, o czym nie wie zapewne większość wielbicieli talentu pisarki. Przy okazji wbijemy cierń w zawistne serca konkurencji stwierdzając, że *Nolka* sprzedaje się ciągle dobrze, a wkrótce ukaże się *Dziecko piątku*.

Literatura faktu i parafaktu

1. Erich von Däniken Strategia bogów (Prokop, Warszawa)

Przedziwna sytuacja. Sławny autor wpatruje się w niebo oczekując kolejnego przylotu kosmitów, odmawiając przy okazji ludzkości prawa własności do jej własnych cywilizacyjnych dokonań, a hurtownicy i księgarze wpatrują się jak w niebo w wydawnictwo Prokop oczekując zysków i wdzięczności czytelników. Do tej pory wszyscy są zadowoleni – poza oczywiście antropologami i archeologami, którzy zgrzytają zębami. Ale jak wiadomo zęby naukowców do tego tylko służą.

2. Zofia Kucówna Zdarzenia potoczne (K.K.Dom Książki, Warszawa)

Kolejny tom wspomnień znanej aktorki, który może być podobnym sukcesem jak sławne, pisane jako autoterapia *Zatrzymać czas*. W tym tomie autorka sygnalizuje inne podejście do siebie i świata. Pisanie wspomnień jest dla niej – jak wyznaje – szczególnym rodzajem istnienia, zajmowaniem sobą czyjejś uwagi. *Narcystycznie i egocentrycznie. Tego domaga się mój egoizm. Chcę istnieć*. Gdybym nie bał się linczu ze strony współczesnych sufrażetek, napisałbym po prostu, że jest to miła, kobieca literatura wspomnieniowa.

3. Aleksander Kamiński Kamienie na szaniec (Książnica, Katowice)

Sądze, że na współczesnej młodzieży ta legendarna książka nie robi już takiego emocjonalnego wrażenia jak na moim pokoleniu, wychowanym w wózkach dziecięcych stojących na polach minowych. Na szczęście! Szczęśliwie również żyją jeszcze osoby, które chodziły na pedagogiczne seminaria Profesora w soboty po południu. I jest wreszcie w Łodzi nazwana jego imieniem ulica, przy której mieszkał (dawnej Buczka).

4. Melchior Wańkiewicz Szkice spod Monte Cassino (Wiedza Powszechna, Warszawa)

Powrót klasyki polskiego reportażu na listy bestsellerów po bardzo długiej przerwie. Osobom, które od niedawna dopiero czytają, trudno uwierzyć, że jeszcze dziesięć lat temu zdobycie każdej książki Wańkiewicza wymagało dyplomatycznych zabiegów i kunsztownego podlizywania się w księgarniach. Niezadowolonych pocieszamy, że już niedługo po wyborach wrócą te piękne czasy.

5. Robert Ambelain Jezus – największa tajemnica templariuszy (Biblioteczka Zagadek Wszechświata, Wydawnictwo Czakra, Warszawa)

Tragiczna historia zakonu zakończona spaleniem na stosie przez Filipa IV Pięknego wielkiego mistrza zakonu jest tylko pretekstem do prowadzenia przez autora niebezpiecznych w Polsce rozważań: kim był Jezus – synem Bożym czy tylko politycznym przywódcą. Wydawnictwo pocieszam, że lato tego roku jest wyjątkowo wilgotne, więc stos dla nich przeznaczony może nie da się rozpalic.